

- **În perioada 20 august-1 septembrie 2018**, prof. Juan F. Gamella, Universitatea din Granada (Spania) a efectuat un stagiul de cercetare la Cluj și împrejurimi pentru a continua cercetarea sa legată de rețelele de familie în migrația transnațională, a grupurilor de romi din regiunea Clujului, cercetare începută în cadrul **proiectului MIGROM - The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies**, un proiect internațional FP7 la care a participat și ISPMN, reprezentat de [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN). La discuțiile privind posibilele sinergii rezultând din continuarea cercetărilor rezultate din proiectul MIGROM a participat și [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN).
- **În perioada 30 august-3 septembrie 2018**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la un **workshop** găzduit de SGH Warsaw School of Economics, Polonia, organizat în cadrul Proiectului Jean Monnet ref:EU/ *Minoritățile musulmane și criza refugiaților din Europa*, co-finanțat de Programul Erasmus+ al Uniunii Europene. Workshop-ul a reunit un număr de 31 de participanți cu un background variat, provenind din 17 țări. Scopul a fost de a transmite participanților atât cunoștințe teoretice, dar și instrumente practice care să îi ajute să înțeleagă particularitățile crizei refugiaților și atitudinile față de musulmani, atât în Europa de Vest, cât și în țările Europei Centrale și de Est. Principala componentă a workshop-ului au fost cursurile unor experți-cercetători și practicanți-specializați în migrație, studii europene, studii despre refugiați și musulmani, arabistică, studii de comunicare și mass-media.
- **În perioada 3-8 septembrie 2018**, s-a desfășurat la București **Întâlnirea Anuală și Conferința Internațională a GypsyLore Society**, organizată de Institutul de Istorie Nicolae Iorga al Academiei de Științe a României, în colaborare cu Facultatea de Istorie a Universității București. Partenerii evenimentului au fost Ministerul Culturii și Identității Naționale, Biblioteca Națională a României, Institutul de Cercetări al Universității București și Primăria Sectorului 1 din București. ISPMN a fost reprezentat de [László Fosztó](#) și [Stefánia Toma](#). În data de **5 septembrie**, [László Fosztó](#) a susținut **prezentarea** intitulată "Hungarian Roma in Romania: a socio-cultural approach" (Romii maghiari din România - o abordare socio-culturală), în care a discutat termenul de „romi maghiari” care combină două principii de clasificare analizate din punctul de vedere al unor factori interni și externi (de ex., practici culturale vs. context socio-economic). [László Fosztó](#) a fost și moderatorul secțiunii intitulate "Migration and its social consequences" (Migrația și consecințele ei sociale). [Stefánia Toma](#), în colaborare cu Olga Magano, Portuguese Open University (UAb) și cercetător la Instituto Universitário de Lisboa (ISCTE-IUL), CIES-IUL, Lisabona, Portugalia și Manuela Mendes, Facultatea de Arhitectură, Universitatea din Lisabona, și cercetător la Instituto Universitário de Lisboa (ISCTE-IUL), CIES-IUL, Lisabona, Portugalia, au organizat sesiunea științifică "Roma and Public Policies. What does impact the inclusion of Roma?" (Romii și politicile publice. Ce influențează incluziunea romilor?). Scopul acestei sesiuni a fost de a oferi un spațiu de discuție pentru cercetătorii care sunt interesați de modul în care politicile publice naționale și internaționale (definite mai mult sau mai puțin în acord cu cadrul european), strategiile naționale de incluziune a romilor, respectiv programele și proiectele de intervenție au avut efect asupra vieții persoanelor de etnie romă, dacă au contribuit la o schimbare socială, respectiv la îmbunătățirea accesului și a calității în practicarea drepturilor cetățenești, așa cum sunt recomandate și descrise și în documentele europene. Sesiunea a avut trei secțiuni pe următoarele tematici: educație și piața muncii, politici sociale de locuire, politici de sănătate, cu 10 lucrări prezentate. Stefania Toma a moderat secțiunea pe politici educaționale și incluziune pe piața muncii. În secțiunea dedicată politicilor de sănătate, ea a prezentat lucrarea "The Health Mediators in Romania - an assessment of the context and of the needs". Mai multe informații și detalii puteți afla [aici](#).

- **Miercuri, 12 septembrie 2018**, la Muzeul de Istorie și Arheologie din Constanța, Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României, în colaborare cu Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale au organizat **lansarea volumelor *Istorie și identitate la turcii din Dobrogea*** (coordonatori: [Adriana Cupcea](#) și [Kozák Gyula](#)) și ***Un destin la Marea Neagră. Tătarii din Dobrogea*** (coordonatori: Metin Omer și Adriana Cupcea) publicate la Editura ISPMN. Cele două volume oferă o analiză structurată a celor două comunități - turcă și tătară - din Dobrogea. Evenimentul a fost moderat de către directorul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, dr. Sorin Marcel Colesniuc, și secretarul de stat din cadrul DRI, Lacziko Enikő - Katalin. Despre cele două volume au vorbit atât doi dintre coordonatori, Adriana Cupcea și Metin Omer, cât și lect. univ. dr. Silvana Rachieru (Centrul de Studii Turce, Universitatea din București) și prof. univ. dr. Florin Anghel (Facultatea de Istorie, Universitatea „Ovidius”, Constanța). Lansarea a fost urmată de o masă rotundă moderată de secretarul de stat din cadrul DRI, Lacziko Enikő - Katalin și conf. univ. dr. Emanuel Plopeanu, decanul Facultății de Istorie și Științe Politice din cadrul Universității „Ovidius” din Constanța, în cadrul căreia s-a discutat situația actuală a comunității tătare.
- **Sâmbătă, 15 septembrie 2018**, [László Fosztó](#) și [Iulia Hossu](#) (cercetători ISPMN) au participat la discuții despre filmele proiectate în cadrul programului **Festivalului Internațional al Filmului Etnografic NAFA 2018** (Asociația Nordică de Film Antropologic) organizat la Casa Tranzit, Cluj-Napoca. [László Fosztó](#) a luat cuvântul pe marginea selecției tematice „Filmul ca reprezentare: artiști, minorități, oameni marginalizați”. Au fost proiectate filmele „Pomenirea lui Gábor Bigyók Gavrilă”, 1998, de Dan Curean (împreună Árpád Zsolt Moldován), „Casino Transsylvaniae”, 2005, de Róbert Lakatos și „Muzicantul din Göttingen”, 2012, de Mihai Leaha. Curator și moderator al discuțiilor a fost Csilla Könczei, având ca invitați pe producătorii filmelor și cercetătorii Peter Ian Crawford și [László Fosztó](#). [Iulia Hossu](#), Éva László, Cristina Raț, Hans Frode Storaas au discutat despre documentare în cadrul panelului intitulat Film as Activism: Advocacy through Research and Film [Filmul ca activism. Advocacy prin cercetare și film] în cadrul căruia au fost proiectate filmele: Csilla Könczei / „Noi suntem ai nimănu” / We Are Nobodies, 1990, 20'; Enikő Vincze: „Flori de mac” / Red Poppies, 2006, 55'; Cecília Felméri: „Speranțe de vânzare” / Hopes for Sale, 2012, 52'. Mai multe detalii despre eveniment vedeți [aici](#) și [aici](#).
- **Luni, 17 septembrie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat ca referent în **comisia de doctorat** a candidatului Gabriel Girigan la Facultatea de Istorie și Filozofie a Universității Babeș-Bolyai. Tema lucrării de doctorat a fost „Convertirea la pentecostalism a rudarilor din Filași în contextul postsocialismului românesc”, conducător științific prof. univ. dr. Sorin Mitu. Din comisie au făcut parte: C.S. I dr. Remus Câmpeanu (Institutul de Istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca), conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu (UBB), C.S. II dr. [László Fosztó](#) (ISPMN), președintele comisiei conf. univ. dr. Ion Cârja (UBB). Teza doctorală a fost susținută cu succes, comisia propunând calificativul 'foarte bine'.
- **Vineri, 21 septembrie 2018**, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința** cu titlul *Párhuzamos ruralitások. A vidékiségformái Erdélyben* [Ruralități paralele. Formele ruralității în Ardeal] organizată la Gornești de către Asociația Etnografică „Kriszta János”, Universitatea Sapientia din Târgu-Mureș, Institutul de Etnologie al Academiei Maghiare de Științe (Budapesta). [Peti Lehel](#) a prezentat **lucrarea** cu titlul *Falusi gazdálkodás egy erdélyi településen* [Activitate agrară într-un sat ardelean] în care a analizat strategiile economice dintr-un sat multiethnic din Ardeal după aderarea României la Uniunea Europeană. Cercetătorul a elaborat o tipologie a strategiilor economice adoptate de diversele grupuri de actori ai economiei locale. Conceptele centrale ale analizei în jurul cărora a fost construit argumentul autorului este pluriactivitatea, diversificarea și autoaprovizionarea. Autorul concluzionează că toți locuitorii satului participă într-o oarecare măsură la producerea de alimente pentru propria folosință. Cea mai mare importanță are strategia pluriactivității, însă au apărut strategiile de diversificare structurală (în sensul definit de Brian W. Ilbery în 1991), crearea de valoare adăugată prin prelucrarea domestică a produselor alimentare și livrarea lor la piață. [Peti Lehel](#) a exemplificat prin cazul fermelor, care, deși au o activitate mai dinamică și mai orientată pe venit în numerar, cu multe modernizări, în fapt funcționează pe un sistem bazat pe un model tradițional.

- **Vineri, 21 septembrie 2018**, [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința** intitulată [Ruralități paralele. Formele ruralității în Transilvania]**Párhuzamos ruralítások. A vidékiség formái Erdélyben - a KJNT vándorkonferenciája**, organizată de Asociația Etnografică „Krizsa János” (Cluj-Napoca) - Institutul de Etnologie a Academiei Maghiare de Științe (Budapesta) - Universitatea Sapientia, Facultatea din Târgu Mureș, Departamentul de Științe Sociale Aplicate (Târgu Mureș). Titlul **prezentării** a fost [Monumente și practica comemorării în contexte rurale în perioada postsocialistă]**Emlékállítás és (meg)emlékezési gyakorlatok vidéken a poszt-socialista idősokban**. Acțiunile și practicile comemorative joacă un rol în formarea realității sociale, iar prin cercetarea lor avem posibilitatea de a reconstrui în mod evident structura unei societăți locale, de a identifica membrii elitei spirituale și economice, de a scoate la lumină relațiile de putere ce funcționează în cadrul comunității locale, ba chiar și rețelele complexe ale relațiilor cu universul exterior, cu puterea politică. De aceea, identificarea și analizarea practicilor comemorative ne oferă rezultate importante și în afara descrierii culturii memoriale: analiza relațiilor sociale și a factorilor sociali ce au un rol determinant și în organizarea vieții cotidiene locale/rurale - adică descrierea existenței rurale.
- **În perioada 27-30 septembrie 2018**, [Adriana Cupcea](#) și [Plainer Zsuzsa](#) (cercetători ISPMN) au participat la ediția a 9-a a Congresului InASEA (Asociația de Antropologie a Europei de Sud-Est), Emotions, Senses and Affects in the Context of Southeast Europe, Zadar, Croația. Adriana Cupcea a participat cu **prezentarea** *Being a Muslim among the Roma Muslims in Dobruja (Romania). A Case Study on the Town of Medgidia (Mecidiye)*. [Plainer Zsuzsa](#) a susținut o **prezentare** cu titlul *Succesul academic printre tinerii romi din România și Spania* ce a discutat despre realizările proiectului ISPMN realizat în colaborare cu Universitatea Autonomă din Catalonia. Obiectivul cercetării a fost de a explora ce înseamnă a fi musulman într-o comunitate de romi musulmani din Dobrogea (România). Subiectul a fost abordat din perspectiva afirmației lui Gabrielle Marranci, că Islamul este o categorie emoțională în esență și că a fi musulman este de fapt despre sentimentul de a fi musulman al fiecărui individ în parte. Prin urmare, în cadrul cercetării au fost observate acele acte de identitate (practici, credințe, comportamentul public), care în raport cu istoria personală și un anumit mediu particular, aici orașul postsocialist, postindustrializat, definesc ce înseamnă a fi musulman în comunitatea romilor musulmani din Medgidia.
- **În luna septembrie 2018**, a apărut în colecția [Minorități](#) volumul "Trecutul prezent: evreii din România : istorie, memorie, reprezentare", Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2018, 279 p., editat de cercetătorii ISPMN [Anca Filipovici](#) și [Attila Gidó](#). Volumul plasează sub reflector parcursul istoric al minorității evreiești din România, implicând chei de lectură ce conectează fenomene mai largi - emancipare, naționalism sau antisemitismul modern. Au contribuit cu studii autorii: Lucian Nastasă-Kovács, Ladislau Gyémánt, Carol Iancu, Camelia Crăciun, Zoltán Tibori Szabó, Lya Benjamin, Anca Tudorancea, Natalia Lazăr, Liviu Rotman, Michael Shafir, Alexandru Florian, Diana Dumitru. Așadar, semnate de specialiști consacrați, textele din volum urmăresc mutațiile ce au loc în jurul unor borne importante, precum Primul Război Mondial și Unirea de la 1918, Holocaustul și cel de-al Doilea Război Mondial, regimul comunist și istoria recentă. Textele care trasează istoria evreilor până la instaurarea regimului comunist sunt structurate defalcat pe provinciile istorice, urmărind - în măsura în care a fost posibil - particularitățile comunităților evreiești din Transilvania, Țările Române, Bucovina sau Basarabia. Apartenența la o provincie sau alta a conferit nu doar o imagine distinctă a comunităților, ceea ce a potențat caracterul eteroclit al minorității în România Mare, dar și destine diferite. Evoluția minorității evreiești din România este, din această perspectivă, un complex de istorii cu traiectorii comune și rupturi, reliefând totodată și dinamica alertă a secolelor XIX-XX. Conceput de către editori ca ghid istoric, volumul propune astfel o deschidere de perspectivă către o sinteză modernă a istoriei evreilor din România.
- **Joi, 4 octombrie 2018**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a fost invitatul **emisiunii** *Kultúrcseppde la Erdély* TV din Târgu-Mureș (magazinul cultural al Televiziunii Maghiare din Transilvania). El a vorbit în cadrul **emisiunii** despre formele de reprezentare și de păstrare a culturii tradiționale prin mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare ('Táncház') din Transilvania. Tematica emisiunii a fost festivalul Erdélyi Táncháztalálkozó [Întâlnirea Caselor de Dansuri populare ('Táncház') din Transilvania] din Odorheiu Secuiesc, organizată între 14-16 septembrie 2018.
- **Luni, 8 octombrie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat la studioul Radio Cluj în cadrul **emisiunii** [Tetőterasz](#) (Terasă pe acoperiș), redactor István Rostás-Péter. Tema emisiunii a fost dezbaterea în jurul referendumului pentru modificarea Constituției României, din perspectiva analizei critice asupra discursului identitar referitor la minorități, procese de stigmatizare și de căutare a unui 'țap ispășitor'.

- **Duminică, 14 octombrie 2018**, [László Fosztó](#), [Gyula Kozák](#) și [Stefánia Toma](#) (cercetători ISPMN) au participat la **workshop-ul de lansare** a programului **Transformator**, la Fundația Tranzit. „Transformator” este inițiativa Fundației Civitas pentru Societatea Civilă finanțată de Primăria Cluj-Napoca, și are ca scop crearea unor legături intersectoriale între diferite domenii sociale. Mai multe informații găsiți [aici](#).
- **Joi, 17 octombrie 2018**, ISPMN a primit vizita Excelenței Sale Doamna Lise Kleven Grevstad, Ambasadorul Regatului Norvegian în România. Președintele ISPMN [István Horváth](#) și vicepreședintele Estera Hetea, împreună cu [László Fosztó](#), Tamás Kiss și [Stefánia Toma](#) au prezentat rezultatele proiectului *SocioRoMap - Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor*, un proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009 - 2014 în cadrul Programului „Combaterea Sărăciei în România” (RO25). S-a discutat despre relevanța și utilitatea rezultatelor proiectului în vederea dezvoltării unor intervenții de incluziune socială a grupurilor vulnerabile și marginale.
- **Joi, 17 octombrie 2018**, la Muzeul de Artă Cluj-Napoca, a fost **lansat volumul** *Meșteșugurile romilor în imagini / Roma trades in pictures / Roma mesterségeképekben / Le romenqomajostorakipa*. Volumul a fost redactat de József Both și conține fotografii de Tamás Szabó; editor grafic Nicolae Nerțan. [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a semnat prefața volumului. Publicația a apărut sub egida Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj, la Editura Tradiții Clujene, 2018. Volumul a fost prezentat de cercetătorul dr. Mircea Cîmpeanu în prezența autorilor. La lansare au fost prezenți [László Fosztó](#) și [Stefánia Toma](#) (cercetători ISPMN).
- **Vineri, 22 octombrie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat la un **seminar deschis** al Departamentului de Sociologie și Asistență Socială în limba maghiară, UBB. Organizatorul seminarului a fost Dénes Kiss, lector universitar în cadrul catedrei. În cadrul seminarului s-a discutat despre metodele calitative de cercetare cu focus pe metodele antropologice, precum descrierea etnografică și observația participativă. [László Fosztó](#) a vorbit despre traseul personal în profesie, experiența muncii de teren, și procesul de elaborare a publicațiilor pe baza datelor de pe teren. La finalul prezentării, cercetătorul a răspuns la întrebările studenților.
- **Miercuri, 24 octombrie 2018**, a fost publicat numărul 2018/2 al revistei [Regio](#). Acest număr conține o secțiune dedicată conferinței Societății de Studii Românești (Society for Romanian Studies) care a avut loc la București între 26-29 iunie 2018. Această secțiune conține două [prezentări](#) legate de tematica minorităților, scrise de [László Fosztó](#) (ISPMN) și Ágnes Patakfalvi-Gzirják (Institutul de Cercetare a Minorităților din cadrul Academiei de Științe Ungare).
- **Joi, 25 octombrie 2018**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a vorbit la Colegiul Universitar Reformat "Apați Mihály" (Apați Mihály Református Egyetemi Kollegium) despre *Romii din Transilvania și cultele neoprotestante*. [Prezentarea](#) face parte din seria de prelegeri de popularizare a științei susținute de profesori universitari, cercetători, și intelectuali publici în fața studenților cu specializări diverse care sunt cazați în această instituție în perioada studiilor universitare.
- **Joi, 25 octombrie 2018**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința națională Securitate, minorități și reconstrucție în Centrul și Estul Europei**, Târgu-Mureș, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane Gheorghe Șincai, Academia Română, Filiala Târgu Mureș. Adriana Cupcea a susținut prezentarea cu titlul *Comunitatea musulmană din Dobrogea și politica kin state a Turciei în Balcani*, în care a analizat efectele traiectoriei politicii turce, de stat protector, în cazul particular al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea, în perioada post 1990.
- **Vineri, 26 octombrie 2018**, [Iulia Hossu](#) (cercetător ISPMN) a participat la conferința națională *Zilele Academice Clujene*, desfășurată în perioada 25-26 octombrie 2018, organizată de Academia Română Filiala Cluj-Napoca și Arhiva de Folclor a Academiei Române. Conferința a adunat specialiști în domeniul științelor umanist-sociale din mai multe centre universitare de pe teritoriul țării. În cadrul conferinței cercetătoarea a prezentat **lucrarea** cu titlul: *Etnolog-antropolog-sociolog-antropolog - un traseu inițiativ la Cluj*. Prezentarea a urmărit parcursul formării profesionale în domeniul antropologiei culturale a autoarei și primii ani de cercetare în domeniu, accentuând necesitatea consolidării instituționale a domeniului antropologiei, în special a antropologiei vizuale.

- **În perioada 26-27 octombrie 2018**, a avut loc **conferința științifică** „Minoritățile naționale din România după 1945”, la Muzeul de Arheologie și Istorie a Muzeului Județean Mureș. Evenimentul a fost organizat de către Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, în parteneriat cu Muzeul Județean Mureș. Coordonatorii programului au fost [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) și Csaba Zoltán Novák, senator UDMR Mureș, cercetător științific al Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” al Academiei Române. Din partea ISPMN evenimentul a fost deschis de către [István Horváth](#) (președintele Institutului). Cei interesați au avut ocazia să urmărească prezentări în următoarele tematici: istorie politică și instituțională a minorităților, societate, demografie, cultură, identitate, istorie ecleziastică. Din partea ISPMN au participat: [István Horváth](#) (președinte), [Zsuzsa Bokor](#) (cercetător ISPMN) și [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN). Au susținut prezentări: [Ilka Veress](#) (cercetător ISPMN) *Grecii din Izvoarele în oglinda politicilor lingvistice față de minorități (1948-1989)*; [Attila Gidó](#), (cercetător ISPMN) *Momente de cotitură în istoria evreilor din Transilvania în secolul 20* și [Ágnes Kiss](#) (cercetător ISPMN) *Cercul „Limes” prin prisma documentelor Securității*. Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a prezentat două volume publicate în 2017, la Editura ISPMN, incluse în Colecția Minorități: Istorie și identitate la turcii din Dobrogea, editat de Adriana Cupcea și [Kozák Gyula](#) și Un destin la Marea Neagră. Tătarii din Dobrogea, editat de Metin Omer și Adriana Cupcea.
- **Marti, 30 octombrie 2018**, la sediul ISPMN a avut loc o **masă rotundă** cu experți în cadrul proiectului transnațional [YOUMIG](#) la care ISPMN este partener. Prin acest proiect se urmărește sprijinirea autorităților locale în gestionarea cauzelor și consecințelor migrației tinerilor. O componentă importantă a proiectului constă în realizarea unei strategii de colaborare între diferitele nivele de guvernare (multi-level governance) pentru îmbunătățirea programelor legate de migrația tinerilor din România, precum și a proceselor de colectare a datelor legate de aceste fenomene. În acest sens, cercetătorii ISPMN, [Tamás Kiss](#), [István Gergő Székely](#) și Tibor Toró, au întocmit o listă cu politici publice acute și indicatorii statistici aferenți relevanți, în privința cărora au fost așteptate comentarii și idei din partea experților. În cadrul evenimentului au fost prezentate cele mai importante materiale realizate până în momentul de față în cadrul proiectului YOUMIG, apoi au fost purtate discuții despre posibilitățile de îmbunătățire a politicilor publice și accesibilitatea unor date din domeniul migrației, educației, respectiv al unor servicii oferite de administrațiile locale.
- **În luna octombrie 2018**, în cadrul Editurii ISPMN, în seria [Colecția Minorități](#) s-a finalizat procesul de editare a **volumului** Ottmar Trașcă, Remus Gabriel Anghel (coord.): **Un veac frământat. Germanii din România după 1918**. La acest volum, au contribuit cu studii autorii: Hannelore Baier, Vasile Ciobanu, Claudiu Mihail Florian, Laura Gheorghiu, Florian Kühner-Wielach, Remus Gabriel Anghel, Ovidiu Oltean, Rudolf Poledna, Ottmar Trașcă, Ulrich A. Wien.

Volumul *Un Veac frământat* oferă publicului român o sinteză necesară prin care cititorii să se familiarizeze cu dinamica comunității germane în ultima sută de ani și cu rolul ei în evoluția contextului social românesc.

Volumul a fost finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

- **În luna octombrie 2018**, a apărut **studiul** *Religion and Ethnicity: Muslim Turkish and Tatar Identity in Dobruja (Romania) throughout the 20th Century* (Religie și etnie: identitatea turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea, pe parcursul secolului XX), aparținând autoarei [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN), în jurnalul Marmara University Journal of Political Science (Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi), Vol. 6, nr. 2, 2018.

Autoarea pornește de la afirmația Mariei Todorova, că în regiunea Balcanilor cea mai importantă moștenire este cea din sfera demografică, explicând că de fapt diversitatea etnică și religioasă a Balcanilor a rămas printre puținele elemente ale unei moșteniri otomane continue. Astfel, în cadrul studiului, comunitățile turcă și tătară din Dobrogea (România) au fost abordate ca parte a acestei specificități a regiunii. Pe baza anchetelor de teren, analizei de text și cercetării documentare, în cadrul studiului au fost identificați factorii politici, economici, sociali și simbolici care au determinat evoluția mentalului colectiv al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea, din 1878 și până în prezent, de la autoidentificarea ca și comunitate religioasă la autopercepția ca și comunitate etnică. De asemenea, au fost identificate care sunt suprapunerile prezente dintre cele două ipostaze, în imaginarul identitar actual al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea. Articolul poate fi accesat [aici](#).

- În luna octombrie 2018, a apărut **Volumul 4** numărul 3 a revistei *Intersections*, al doilea număr special dedicat mobilității transnaționale a romilor. Ca și în numărul anterior (nr. 2), și acest număr conține două articole care au rezultat din proiectul MIGROM - The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies, un proiect internațional FP7 în care a participat și ISPMN. Unul dintre articole este semnat de Giuseppe Beluschi-Fabeni, cercetător la Universitatea din Granada, cu titlul „Ritual Spaces and Burial Places”. Studiul cercetătorilor ISPMN, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#), „Roma within Obstructing and Transformative Spaces: Migration Processes and Social Distance in Ethnically Mixed Localities in Romania” discută interconexiunea între contextul social, procesele de migrație și transformări sociale locale. Autorii argumentează că pattern-urile de migrație în care participă romii sunt definite și de distanța socială între romi și membrii majorității locale. Articolele pot fi citite [aici](#).
- În **numărul special** al revistei *Acta Ethnographica Hungarica*, (Acta Ethnographica Hungarica. Volume 63, Number 1, June, 2018. pp. 83-106), [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a publicat un **articol** cu titlul ***Migration and pentecostalism in a mendicant Roma community in Eastern Moldavia***. Numărul special este o selecție pe tematica cercetărilor în etnologia/antropologia religiilor din Ungaria și România. Lucrarea lui [Peti Lehel](#) reprezintă traducerea în limba engleză a articolului apărut în limba maghiară în revista sociologică Erdélyi Társadalom (Migrációéspünkösdizmusegykelet-moldvaikolduló roma közösségben [Migrație și religie pentecostală într-o comunitate de romi cerșetori din estul Moldovei], vol. XV, nr. 1, 2017, 57-80). Pe parcursul textului sunt analizate schimbările religioase și sociale ale unei comunități de romi pentecostali dintr-un sat mixt din punct de vedere etnic și religios, relația dintre practicile migratorii și trecerea la religia pentecostală. În prima parte a articolului autorul prezintă comunitatea romă și schițează contextul trecerii acesteia la religia pentecostală. În cea de-a doua parte, sunt analizate cele două tipuri de migrație a romilor: 1. migrația cerșitului, care se concentrează mai ales în țările nord-europene și 2. migrația care se concentrează în țările vest-europene și are ca scop o ședere mai îndelungată. Autorul subliniază impactul migrației în schimbarea situației comunității rome și importanța religiei pentecostale în procesele de modernizare a comunității rome.
- În perioada 1.06.2018 - 31.05.2021, se desfășoară **proiectul *Rediscover, expose and exploit the concealed Jewish heritage of the Danube Region*** (REDISCOVER) (Redescoperă, expune și exploatează moștenirea evreiască ascunsă din regiunea Dunării), finanțat prin fonduri ale Uniunii Europene derulate în cadrul programului Interreg Danube Transnational Programme.

REDISCOVER a pornit de la constatarea caracterului fragmentat al societăților evreiești din regiunea Dunării, al căror patrimoniu cultural și religios este bine reprezentat în orașele capitală și în marile centre regionale. Situația este însă diferită la nivelul orașelor de mărime medie care pun în valoare astfel de patrimoniul iudaic doar prin conexiune cu alte rețele turistice. Principala dificultate pentru aceste orașe centrale și est-europene constă în explorarea și punerea în circulație a elementelor materiale și imateriale ale moștenirii culturale iudaice locale, prin intermediul produselor culturale cu potențial turistic. Redescoperirea patrimoniului cultural evreiesc vizează nu doar elementele vizibile (sinagogi, cimitire, memoriale, clădiri), ci urmărește integrarea în atracțiile turistice și a elementelor mai greu de depistat pentru comunități și vizitatori, precum arte, tradiții, evenimente, mărturii, colecții foto, biografii ale personalităților evreiești locale etc. Principalul obiectiv constă astfel în explorarea și revitalizarea moștenirii culturale evreiești „ascunse” din orașele partenere în proiect, prin crearea unor instrumente și servicii turistice accesibile publicului larg, care pot fi transferate ulterior și în alte spații. Proiectul având ca partener principal Primăria orașului Szeged, Ungaria, reunește 18 instituții, orașe și comunități evreiești din state dunărene (Ungaria, România, Germania, Slovenia, Croația, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina). ISPMN este implicat în acest demers în calitate de partener strategic asociat, prin cercetătorii [Gidó Attila](#) și [Anca Filipovici](#), care asigură consultanță de specialitate în activitățile și rezultatele proiectului, unul dintre cele mai importante outputuri constând în Manualul de valorizare a patrimoniului cultural evreiesc.

Mai multe detalii despre REDISCOVER pot fi accesate [aici](#).

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.